

Utvikling

Innhaustinga pågår i alle fruktdistrikt. Det gjeld å ha passe med haustehjelp, kassar og utstyr til å håndtere avlinga på best mogeleg måte. Me ser no resultatet etter årets sesong. Utfordringane må ein prøve å håndtere på best mogeleg måte, men me skulle gjerne hatt fleire direkte tiltak mot insekt i økologisk dyrking.

Aroma, over 70mm i diameter, Leikanger, 09.09.22

Gras og ugras

Når avlinga er hausta ferdig kan ein på ny ta til med ugrasfresing. Blei det gode forhold for ugraset i kvileperioden bør ein ta eit par rundar før vinteren.

Ei runde med ryddesag langs jordekantar før vinteren er også greitt for å unngå frøing av ugras og minke gøymeplassar for jordrottene.

Hausting

Det er viktig å dialog med varemottakar, slik at ein haustar til rett tid. Denne sesongen går utviklinga fort framover på austlandet. Vestlandet har det gått noko seinare, men det gjeld å holde tritt med utviklinga. Ta alltid ei grovsortering i feltet ved hausting, slik at ikkje pressepler tek opp kjølekapasitet og haustekassar.

Ulike utfordringer i plommer

Plommeveps (*Hoplocampa minuta* og *H. flava*)

Tidspunkt: voksne fluer legger egg rundt blomstring

Skade: eggene klekkes og larvene spiser opp steinen i flere plommer. Plommene nødmoder og ramler av.

Tiltak: ingen i økologisk

STADIUM	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des
Larve												
Puppe												
Voksen												
Egg												

[Plommeveps \(plantevernleksikonet.no\)](http://plantevernleksikonet.no)

Plommevikler (*Cydia funebrana*)

Tidspunkt: voksne viklerer svermer i midten av juni.

Skade: larvene spiser på plommene og legger igjen avføring rundt steinen eller andre steder i plomma.

Tiltak: ingen i økologisk ?

STADIUM	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des
Larve												
Larve												
Voksen												
Egg												

[Plommevikler \(plantevernleksikonet.no\)](http://plantevernleksikonet.no)

Plommeviklar

Plommeviklar ser ut til å vere, eller verte, eit problem i alle fruktdistrikt.

Larven til plommeviklaren gneg seg inn i plomma og et fruktkjøttet rundt steinen. Inngangsholet er lite og kan vere vanskeleg å sjå, men det kan verte omkransa av mørk farge og i mange høve kjem det ut gummiflod. Angripne plommer blir modne tidlegare (naudmodne) som fører til tidleg kartfall.

Papp kring stammene som tiltak mot plommeviklar

Om ein har hatt mykje plommeviklar i hagen kan det vere verdt å prøve å fange dei opp for å redusere bestanden i hagen til neste år. Dette kan gjerast ved å feste bølgepapp kring stammen og fjerne og destruere han før neste vår. Det er framleis uvisst kor god effekt dette tiltaket gir, men mange individ har vore fanga opp ved tidlegare utprøvingar.

Om ein ynskjer å prøve dette tiltaket, bør ein ut med pappen no. Bølgepapp på rull kan kjøpast fleire stader. Biltema skal føre det, men må bestillast om det ikkje finst på lager i din lokale butikk. Eit stykke papp festast tett kring alle plommestammene, t.d. med stiftmaskin. Sjå bilete.

Bilete frå forsøksfelt (konvensjonell dyrking) i Sogn i 2021.

Ulike utfordringer i eple

Liten fruktvikler (*Pammene rhediella*)

Tidspunkt: svermer tidlig uavhengig av varme og skymring. Vanligvis på vingene før blomstring. Larvene går inn i småkart.

Skade: Lager gang i fruktkjøttet. Mindre gang enn eplevikler og larvene er ute ved høsting.

Tiltak: ingen i økologisk.

STADIUM	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des
Larve												
Puppe												
Voksen												
Egg												

[Liten fruktvikler \(plantevernleksikonet.no\)](http://plantevernleksikonet.no)

Feromonfelle – stor fangst øverst

Eplevikler (*Cydia pomonella*)

Tidspunkt: voksne viklere svermer i juni og utover. Normalt bare en generasjon pr år.

Skade: lager store krafige ganger inn til kjernehuset.

Tiltak: olje og såpe kan fungere om en treffer egg som klekker. Tøff påkjenning for fotosynteseaktiviteten i treet.

STADIUM	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des
Larve												
Puppe												
Voksen												
Egg												

[Eplevikler \(plantevernleksikonet.no\)](http://plantevernleksikonet.no)

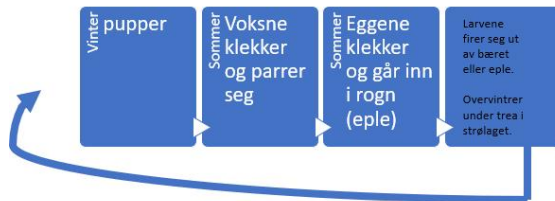

Rognebærmøll (Argyresthia conjugella)

Tidspunkt: avhenger av rogn i skogen. Vanligvis midten av juni oppsøker møllen eple.

Skade: larven går inn i eplet og lager slyngete ganger. Ofte mange stikk i samme eple.

Tiltak: olje og såpe kan fungere om en treffer egg som klekker. Tøff påkjenning for fotosynteseaktiviteten i treet.

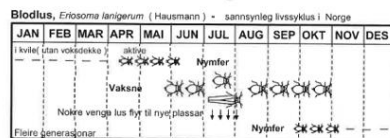

Blodlus (Eriosoma lanigerum)

Tidspunkt: overvintrer nede på røttene i treet, men kan også holde seg i barksprekker gjennom vinteren. Vinga individ sent i sesongen.

Skade: Sprer seg fort. Mye tilgrising av honningdogg og etterpå svertesopp.

Tiltak: ingen i økologisk

Figur 113. Livssyklus til blodlus.

[Blodlus \(plantevernleksikonet.no\)](http://plantevernleksikonet.no)

Syreveps i eple

Høymole og andre i syrefamilien kan lett tiltrekke seg syreveps. Syrevepsen skal normalt legge egg sine i stilken på ugraset, man av og til misforstår insektet dette. Då blir eplet verten. Larven er ofte stor no på hausten og dekkar ofte til hollet slik at det berre ser ut som eit lite søkk i eplet. Overraskinga blir stor når ein tek eit bit av eplet og finner ein stor grøn mark. Får ein fjerna eller heldt ugras i syrefamilien nede, er sjansen for at dei hoppar over på eple mindr

Jordprøvar

Det er tid for å tenkje på uttak av jordprøvar. Ta kontakt med lokal NLR-eining for hjelp til dette.